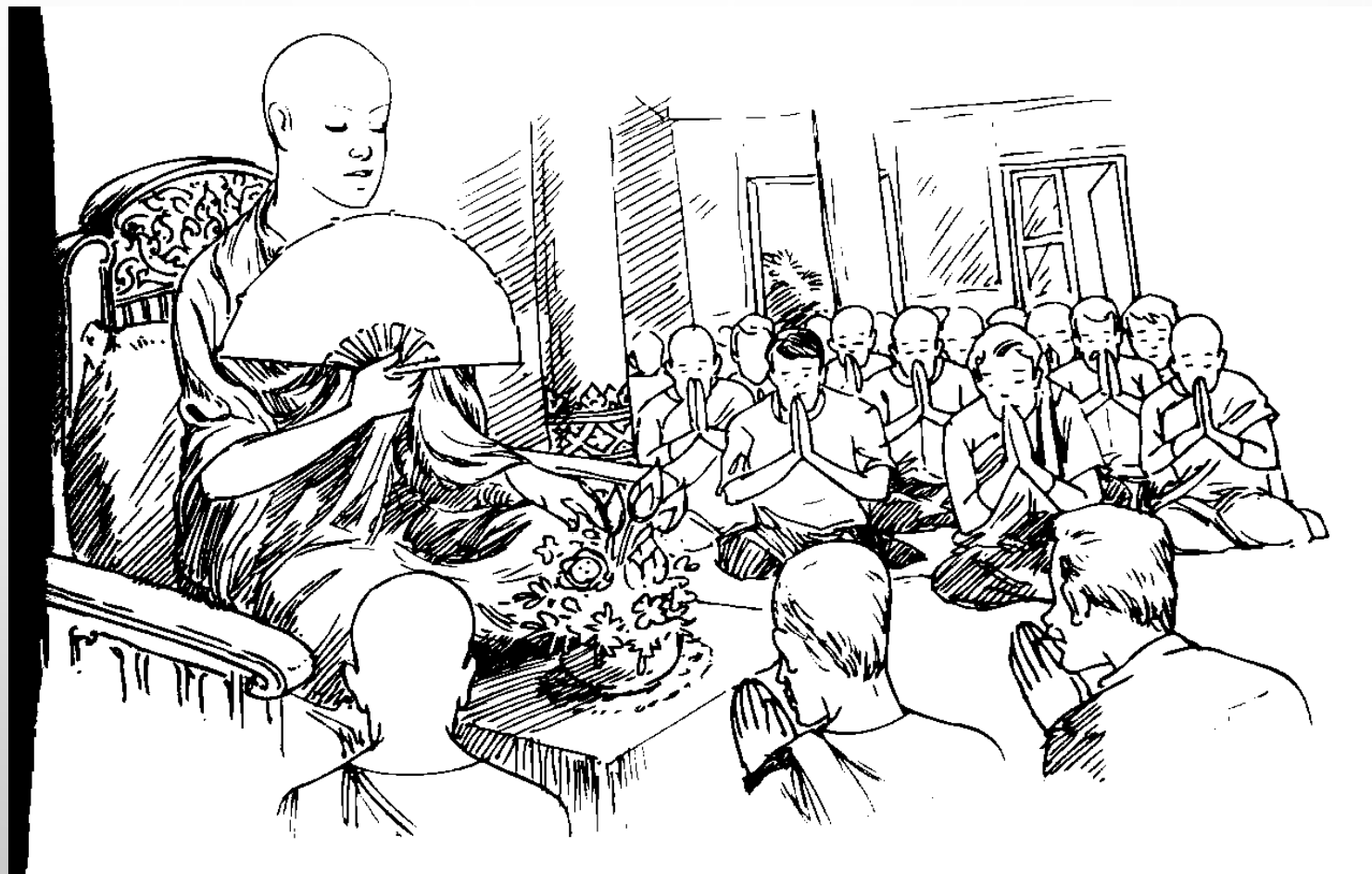

អំណាច

អាជ្ញាវៈឥការត្រង់

ក សិក្សាពាក្យគន្លឹះ៖

- មាត្រ(ន) : ការវាស់ ការប្លឺង ការស្ទង់ ។

- ទសពិធរាជធម៌ (ន) : រាជធម៌ទាំង១០ យ៉ាង ឬ១០ ប្រការរបស់ព្រះរាជាទ្រង់ប្រព្រឹត្តនិង (លានាំពួក នាម៉ឺន សេនា មន្ត្រីតូចធំ និងប្រជានុរាស្ត្រឱ្យប្រព្រឹត្តផងដូចខាងក្រោម៖

១. ការធ្វើទាន ២. ការប្រកាន់សីល ៣. ការបរិច្ចាគ ៤. គឺការលះបង់ ៥. មទ្ធុវៈ សេចក្តី ទន់ភ្លន់ ៦. តថាៈ ការកាន់ឧបោសថសីលតាមកាលកំណត់ម្តងៗ ៧. អក្កោធនៈ មិនធ្វើឱ្យអ្នក ដទៃក្តៅក្រហាយ ៨. អវិហិតា មិនបៀតបៀនអ្នកដទៃ ៩. ខន្តី មានសេចក្តីអំណត់ ១០. អវិរោធនៈមិនបំពានលើធម៌ លើច្បាប់ ។

- ធម្មៈ(ន) : សភាវៈទ្រទ្រង់សត្វលោក (មានបាបបុណ្យ សុចរិត ទុច្ចរិត) ។

- អាជ្ជវៈ(ន) : សេចក្តីត្រង់ ។

- ទសបារមី(ន) : បារមី ១០យ៉ាង ចរិយាដ៏លើសលប់ ឬគុណជាតិដ៏ល្អ ដែលគួរបំពេញ

1. ទាន ២. សីល ៣. នេក្ខកម្ម : ការបួស ៤. បញ្ញា : ការដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីពិត ៥. វិរិយៈ ការព្យាយាម

៦. ខន្តី : សេចក្តីអត់ធន់ ៧. សច្ចៈ ការកាន់សម្តីពិត មិនរើ៖

៨. អធិដ្ឋាន ការអធិដ្ឋានឱ្យឃើញជាក់ស្តែងតាមហេតុពិត ៩. មេត្តា : ការផ្សាយសេចក្តីរាប មាន ចំពានសព្វសត្វមិន
រើសមុខ ។ ១០. ឧបេក្ខា : ដំណើរតាំងចិត្ត ដោយស្មោះស្មើ ។

- ករណីយកិច្ច(ន) : កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ។
- អង្គុលីលេខ(ន) : គ្រឿងប្រដាប់វាយពុម្ពអក្សរ ដោយចុងម្រាមដៃ ម៉ាស៊ីនវាយពុម្ព អក្សរព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ។
- ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ(ន) : (លោកអ្នកត្រាស់ដឹង ព្រះនាបាទព្រះសម្ពុទ្ធ ។
- មាត្រា(ន) : សេចក្តីកត់ត្រាទុក រឿងដែលកត់ត្រាទុកដោយសង្ខេប ក្បួន
- អន្តរាយ(ន) : សេចក្តីវិនាសហិនហោច សេចក្តីវិនាសបាត់បង់ ។
- ទោសព័រ(ន) : ទោសនិងពៀវ ទោសជាពៀវ ។
- ពុទ្ធវចនៈ(ន) : ពាក្យសម្តីរបស់ព្រះពុទ្ធ ។
- អាសន្ន(ន) : ពេលមានគ្រោះភ័យជិតមកដល់ គួរខ្លាច ។
- ភក្តីភាព(ន) : ភាពស្មោះត្រង់ ។,
- បដិបត្តិ(ន) : ការប្រតិបត្តិ ការធ្វើតាម ការប្រព្រឹត្ត។

- សច្ច(ន) : សច្ចក្តីពិត ទៀងទាត់ ទៀងត្រង់ ។
- កម្ម(ន) : អំពើ ទោះអំពើល្អក្តី អាក្រក់ក្តី ។
- ចេតនា(ន) : គំនិតដែលនាំឱ្យចិត្តភ្នក ឬផ្ដួចផ្ដើម ។
- បដិញ្ញាកម្ម(ន) : ការកំណត់ពាក្យសម្តីឱ្យដឹងគ្នាទៅវិញទៅមក ។
- ព្រឹត្តិកម្ម(ន) : អំពើ កិច្ចការ ការប្រព្រឹត្តទៅ ការរស់នៅ ការចិញ្ចឹមជីវិត។

១. តើ “មនុស្សត្រង់” មានលក្ខណៈសម្បត្តិ បែបណា ?

ចំ.មនុស្សត្រង់គឺសំដៅទៅលើលក្ខណសម្បត្តិរបស់មនុស្សដែលជាមាត្រដ្ឋានឬគំរូសម្រាប់យកទៅវាស់វែងមនុស្សដទៃទៀត។

២. តើអ្នកដឹកនាំល្អជាមនុស្សដូចម្តេច ?

ចំ.អ្នកដឹកនាំ គួរជាមនុស្សត្រង់។

៤. ដើម្បីដឹងថាមនុស្សត្រង់១០០ភាគរយតើយើងត្រូវពិនិត្យមើលទៅលើចំណុចអ្វីខ្លះ ?

ចំ.យើងត្រូវពិនិត្យមើលទៅលើសម្តី ព្រឹត្តិកម្ម និងចេតនា។

៥. តើមនុស្សយើងគួរត្រង់ចំពោះអ្វីខ្លះ ?

ចំ. តើមនុស្សយើងគួរត្រង់ដូចជា៖

- ត្រង់ចំពោះគួរនាទី និងត្រង់ចំពោះការងារ
- ត្រង់ចំពោះវាចា និងត្រង់ចំពោះបុគ្គល
- ត្រង់ចំពោះសេចក្តីល្អ និងត្រង់ចំពោះវាចា

៦. តើអត្ថបទខាងលើនេះនិយាយពីអ្វី ? អ្នកនិពន្ធឈ្មោះអ្វី ?

ចំ.អត្ថបទនេះនិយាយពីលក្ខណៈនៃភាពស្មោះត្រង់របស់មនុស្សហើយអ្នកនិពន្ធឈ្មោះឥន្ទបញ្ញាកិត្តិហេង មណីចិន្តា។

៧.តើអត្ថបទខាងលើនេះ និយាយពីអ្វី?អ្នកនិពន្ធឈ្មោះអ្វី?

ចំ. អត្ថបទនេះនិយាយអំពីលក្ខណៈនៃមនុស្សត្រង់ ។

៨.តើអ្វីជា អាជ្ញវៈ ឬសេចក្តីត្រង់?

ចំ អាជ្ញវៈ ឬសេចក្តីត្រង់ ជាធម៌ទី៤ នៃទសពិធរាជធម៌ ជាដំណើរទៀតត្រង់ មិនវៀចវេរ មិនកូតករ មិនកោងកាច។

៩.តើសេចក្តីត្រង់មានប្រយោជន៍អ្វី ចំពោះមនុស្សគ្រប់រូប?

ចំ. សេចក្តីត្រង់មានប្រយោជន៍ចំពោះមនុស្សគ្រប់រូបដូចជា :

- ធ្វើឲ្យតេជ្យឡើងទុកចិត្ត
- មានគោរពស្រឡាញ់ច្រើន
- មានកិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ
- មានសេចក្តីសុខស្ងប់ក្នុងចិត្ត
- មានគោរពអានគ្រប់ទីកន្លែង។

១០.តើអត្ថបទខាងលើមានបំណងអប់រំដូចម្តេចខ្លះ?

ចំ. អត្ថបទខាងលើមានបំណងអប់រំមនុស្សប្រតិបត្តិតាមផ្លូវត្រង់ ឬផ្លូវកណ្តាល ដើម្បីឆ្ពោះទៅរកសេចក្តីសុខពិតប្រាកដ ។